

Flow Ya?ant?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Flow Ya?ant?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21945>

Öz

Flow Ya?ant?s? Ölçe?i K?sa Formu'nun Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas? Bahar ??igüzel ve S. Çam taraf?ndan 2014 y?l?nda gerçekte?tirilmi?tir. Bu ölçek, bireylerin faaliyet s?ras?nda deneyimledi?i psikolojik ak?? (flow) durumunu ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in psikometrik özellikleri, özellikle faktör yap?s?, iç tutarlılı?? ve ölçüt ba??ntılı? geçerlili?i incelenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda, 13 maddeden olu?an bu k?sa formun, Türkçe konu?an popülasyonda geçerli ve güvenilir bir araç oldu?u tespit edilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Ak?? Ya?ant?s?, Psikolojik Ölçek, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, K?sa Form, Faktör Analizi.

Yazarlar

Bahar ??igüzel, S. Çam

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin bir aktiviteye yo?un bir ?ekilde odakland?klar?nda ya?ad?klar? optimal deneyim durumu olan ak?? ya?ant?s?n? (flow experience) de?erlendirmektir. Bu çal??ma özelinde amaç, Flow Ya?ant?s? Ölçe?i K?sa Formu'nu Türkçeye kazand?rmak ve orijinal yap?s?n? koruyup korumad???n? psikometrik aç?dan incelemektir.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in kültürel olarak geçerli ve güvenilir sonuçlar üretmesini sa?lamay? hedeflemi?tir. Bu ba?lamda, ölçek maddelerinin Türk kültürüne uygunlu?u ve dilsel e?de?erlili?i test edilmi?tir.

Yap?

Flow Ya?ant?s? Ölçe?i, Mihaly Csikszentmihalyi taraf?ndan tan?mlanan ve derin bir konsantrasyon, zaman alg?s?n?n de?i?mesi ve eylem ile fark?ndal???n birle?mesi gibi özellikleri içeren psikolojik ak?? yap?s?n? ölçmektedir. Ölçek, bu deneyimin temel boyutlar?n? ve buna e?lik eden veya engelleyen durumlar? de?erlendirmek üzere tasarlanm???r.

Yap?lan faktör analizi sonuçlar?na göre, ölçek iki temel faktörden olu?maktadır: **Flow Ya?ant?s?** boyutu ve **Kayg? Ya?ant?s?** boyutu. Bu iki boyut, bireyin bir görevi yerine getirirken ya?ad??? optimal ve olumsuz duygusal durumlar? yans?tmaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, hem yap? geçerli?ini hem de ölçüt ba??nt?l? geçerli?ini incelemiştir. Yap? geçerli?ini belirlemek amacıyla Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??tır. Örneklem yeterlilik katsay?s? (KMO) de?eri **.88** olarak bulunmu?, bu da verilerin faktör analizi için uygun oldu?unu göstermiştir ($\chi^2= 1036.19$; $p<.000$). Maddelerin ortak varyans de?erleri ise **.26** ile **.60** aras?nda de?ilmektedir.

Ölçüt ba??nt?l? geçerli?i s?namak için, ölçek puanlar? cinsiyete göre kar??la?t?r?lm?? ve dönem sonu yabanc? dil ba?ar? puanlar? ile olan ilişkileri incelenmiştir. Sonuçlar, ölçek puanlar?n?n cinsiyete göre anlamlı bir farklılaşma göstermediğini ortaya koymuştur. Ancak, yabanc? dil ba?ar? puanlar?n?n flow ya?ant?s? ile düşük düzeyde **pozitif yönde** ($r=.21$) ve kayg? ile düşük düzeyde **negatif yönde** ($r=.34$) anlamlı ilişkileri oldu?u tespit edilmiştir. Bu bulgular, ölçe?in beklenen teorik yapılarla tutarlı oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlıl???n? de?erlendirmek amacıyla Cronbach Alfa iç tutarlılık katsay?s? hesaplanmıştır. Elde edilen güvenilirlik katsayılar? şunlardır:

Flow Ya?ant?s? Boyutu: .88

Kayg? Ya?ant?s? Boyutu: .67

Ölçe?in Toplam Puan?: .78

Flow ya?ant?s? boyutunun yüksek iç tutarlıl???a sahip oldu?u (.88), toplam ölçe?in de kabul edilebilir düzeyde güvenilir oldu?u (.78) görülmüştür. Kayg? ya?ant?s? boyutunun ise kabul edilebilir alt s?nıra yak?n bir güvenilirlik katsay?s?na (.67) sahip oldu?u belirlenmiştir.

Faktör Analizi

Flow Ya?ant?s? Ölçe?i K?sa Formu'nun faktör yap?s?n? ortaya koymak amacıyla Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. Analiz öncesinde örneklem yeterlili?ini de?erlendiren Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsay?s? **.88** olarak bulunmuştur. Bartlett testi sonucu ($\chi^2= 1036.19$; $p<.000$) ise verilerin faktörle?tirilebilir oldu?unu göstermiştir.

Faktör analizi sonucunda, öz de?eri 1.00'den yüksek olan ve toplam varyans?n **%44.06's?n?** aç?klayan **iki faktörlü** bir yapıya ula??lm??tır. Bu iki faktör, teorik beklentilerle uyumlu olarak Flow Ya?ant?s? ve Kayg? Ya?ant?s? boyutlar?n? temsil etmektedir. Maddelerin ortak varyans de?erleri **.26** ile **.60** aras?nda de?ilmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe

Popölasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri (Uyarlama çal??mas? ba?lam?nda)

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popölasyon Detaylar?: Orijinal uyarlama çal??mas?, yabanc? dil ba?ar?s? ve ak?? deneyimi aras?ndaki ili?kiyi incelemek üzere yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: 7'li Likert tipi derecelendirme. Toplam 13 madde.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Sorumlu Yazar: Bahar ??igüzel

Test Y?I?: 2014 (Uyarlama Çal??mas?)

?leti?im: Yazarlarla do?rudan ileti?ime ge?ilmesi önerilir.

Kaynaklar

??igüzel, B., & Çam, S. (2014). Flow Ya?ant?s? Ölçe?i K?sa Formunun Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *International Journal of Human Sciences*, 11(2), 788-801. doi: 10.14687/ijhs.v11i2.2826

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?u adresten indirilebilir: flow-yasantisi-olcegi-toad.pdf

Ak?? Ya?ant?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir. (Not: Maddelerin kendisi kaynak metinde sa?lanmam??t?r; yaln?zca madde say?s? ve derecelendirme bilgisi mevcuttur.)

Ölçek toplam **13 maddeden** olu?maktadır.

Derecelendirme Sistemi (7'li Likert Tipi):

Hiç Kat?lm?yorum

Kat?lm?yorum

K?smeden Kat?lm?yorum

Karars?z?m

K?smeden Kat?l?yorum

Ço?unlukla Kat?l?yorum

Tamamen Kat?l?yorum

ARABPSYCHOLOGY.COM